

FOGLALAT: Magyarország és Erdély (kinevezések, kisdedovó intézetek ügye; budapesti énekiskola; tornamegyei határozat az ujonczozás iránt; heves és borsodmegyei évnegyedi közgyűlés; liptó- sz. miklósi ujonczozás; révkomáromi hajóbiztosító társaság; ns-ócsai olvasó társaság; kassai hírek; szatmármegyei ujonczozás; kassai nőegyesület; agarasztársaság. Szerbia: mozgalmak a tanácsban, határozat a volt kormánytanácsosok fölött; s a t.) Ausztria. Amerika. Portugália. Spanyolország (a spanyol lapok respublicáról értekeznek, választások és zavarok; s a t.) Anglia (Wellington meggyógyult, parlamenti viták Amerikáról és Perzsiáról; s a t.) Franciaország (a miniszerség ingadozni kezd; Valée búcsuja Algirban; Napoleonról; s a t.) Törökország. Dunavizálás. —

Magyarország és Erdély.

Ö cs. s ap. kir. Fels. a kapniki hutaellenőrségre Mialovich Antal szászkai (bánsági) bányásztisztet mélt. kegy. kinevezni. A dorna-vadrai vám- és 30ad-ellenőrségre Dathó Dömjén szebeni 30ados, a n. szebeni fő 30adi áruvizsgálósra Votsch Ignác brassai áruvizsgáló, ennek helyébe (brassai fő áruvizsgálóvá) Siményi Lajos 30ad-ellenőr, ugyanottani 2ik áruvizsgálóvá pedig Czilich Ferencz 30ados alkalmaztatott.

Hoffner József or. tanár. a pesti kir. tud. egyetemenél baromorvoslás-tanító, baromorvosi intézet-igazgató s akad. tag tudóvészben febr. 16kán éltének 48 évében meghalozott. —

(A kisdedovó Intézeteket terjesztő Egyesület ügyében.)

Az egyesület külvizonyairól belügyeire térőleg, jelesen a képező intézettől, ennek szellemi részét értve, csak jót s kecsgetőt mondhat a választottság, nem mellőzhetvén a főkválasztmány gondos közremunkálását, s a képező intézeti igazgató sikerteljes igyekezeit, mellyektől jövődöre még szebb gyümölcsöket várhatni. A képező és példányintézeti oktatásokban s gyakorlatokban, azoknak 1837ik évi octoberben történt megnyitlok óta összesen csak 24 egyed vön rövidebb hosszabb ideig tetteleg részt; tavaly azonban ezek közül jelen ideig 15 ifju foglalkozott s mint a választottság hivatalosan értesült, kielégítő szorgalommal és sikerrel. Diesérettel kell e helyen a választottságnak megemlítie, s pedig a növendékeknek mind stylusára, mind felfogó tehetségére nézve azon írásbeli gyakorlatit, mellyeket egyesületi elnök gróf az intézetből magával hozott, s mellyek intézeti igazgató ur elméleti leczkéinek eredményei. Az említett 15 növendék közül mult évben csak hat nyert alkalmaztatást, ti. Gyomán, Kassán, Nagyszombatban, Ráczevén, Szegárdon és Szombathelyen, egyik magán-nevelő lett, kettő az intézetet elhagyta, hat folytatja képeződési pályáját, s ezek közül kettő a legközelebb megnyitandó intézetben vár alkalmaztatást. A választottság azono meggyőződésénél fogva, miszerint a zenészet a kisdedovás elkerülhetlen segede, egy fizetéses hegedű-mestert javasol rendszeresíteni a képező intézetben, ki leczkéket adhasson a növendékeknek e zeneszerben. A főkválasztmány a példányintézeti tanpénzeket megszüntetni javasolja. Okai a kp. választottság ellenkező nézeteivel együtt a t. egyesületnek külön fognak előterjesztetni. A képezőintézet anyagi részét illetőleg, ennek épületeit tűzvesztéget, melly bár több szomszéd fedelet emészte el, intézetünket megkímélte, s csak a kerítésbe kezdett harapozni, azonban a növekedett veszély elhárítása végett, némi rombolást s ez ismét költséges kijavítást vont maga után, minek következtében szükségessé vált a választottság az érintett épületek feleleit, az egyesület jóváhagyása fejében öt évre tűzkármentesíteni. A főkpénztár, mellynek ideiglenes kezelése az intézet igazgatójának saját körében tartását terhesen nyomasztá, a főkválasztmánytól ajánlott egyedre bízott, s ennélfogva kevesbülvén az igazgatónak példány- és képezőintézeten kívüli foglalatosságai, a gazdasági ügyviteli dolog is kevesbülvi fog, a tárgyalatási mód pedig egyszerűbb leszen elannyira, hogy a főkválasztmány mindenben, mi a képezőintézeti igazgató felelősségét felmulja, jelesen növendékek fölvetelét s elbocsátását, pénztárra ügyelést s a t. illetőleg jövődöre is ajánlván közremunkálási szives készségét, a nyári közgyűlés XIVdik határozata teljesítéséül az alapszabályok XIik részét csak abban véli módosítandónak a választottság, miszerint a tolnai főkválasztmány nevelési és gazdasági osztálya egygyé forrasztva folytassa működéseit. — A választottság által kiadni szándéklott folyóirat, mellynek czíme „Kisdedovási közlemények” legyőzhetetlen akadályok miatt a lefolyt évben nem indíthatott meg, azonban az első füzet tárgyai készek, s az legközelebb sajtó alá kerülend. Örömrészvételt említi ennek folytában a választottság a tolnai képezőintézet egykori növendékének Lukács Pálnak a lefolyt években Dalkönyveske és Kisdedovázó jules munkáit, mellyekkel a kisdedovás irodalmát megajándékozá. Vajha megindítandó folyóiratunkat vele több lelkes hazai író segiténé szárnyaira lelkes tollával. Az egyesület mult évben négy igen tisztelt tagját veszté, ugy mint: Jakabfalvy Dániel többmegyei bíró, Kárász Miklós hétszemélyes táblai közbíró, Pap László és Sembery Juliánna özv. Szentkirályi Lászlónét; kiknek áldás szálljon nyugvó hamvaikra! Ezek közül Pap László részvénye s harmadévvél kimult Kápolnay Ferencz a többiek sorából kitöröltetni javasoltatnak. Előterjesztettek a vizsgálo küldöttség jelentése mellett a m. e. számadások, mellyek szerint 1) az egyesület vagyon-értéke 8900 p. frt. 2) Járandóságok: 1836dik évtől a folyóig le nem fizett s tartozásban kinn lévő részvények, alapítványok s tőkésített pénzek kamati összesen tesznek 5310 frt. 33 kr. 3) Mult évi bevételek részvényekből, kamatokból, s lefizett alapítványokból s felmondott tőkékiből, s végül adományokból 5334 ft. 34 kr. pengőben. 4) Kiadások: a) tisztii évkéjből, s cselédbér 260 pfrt. b) Levelezésre: 33 fr. s 36 kr. c) Kamatra adott tőke: 2000 fr. d) Alkalmazott növendékek uti segélyeül: 72 frt. e) A tolnai főkpénztárba igazgató fizetésére növendéki segélydíjakra, épületek tatarozására, tüzfára, cselédbérre küldetett: 2406 fr. s 20 kr. f) Elegyköltségek 20 fr. s 30 kr. összeg 4792 fr. 26 kr. E kiadási összeget a bevételből levonván, maradt a pénztárban folyó évre 539 fr. 5 kr. p. p. A szabályok értelmében tükoszavazás utján eszközölt végrehajtóság választásának eredménye imez: Elnökké ismét megválasztatott Festetics Leo gr. alelnök, titoknok, ügyész és pénztárnok ez idén választás alá nem kerülvén megmaradtak, névszerint: alelnök Szentkirályi Móricz, titoknok alulirt. ügyész Simon Florent, pénztárnok Antal Mihály; választottsági tagokká lettek: Bánffy Pál b., Csanády Ferencz, Csapó Dániel, Fáy András, Fuchs Keresztély, Hajnik Pál, Hengelmüller Mihály, Kiss Károly, Koszuth Lajos, Marton József, Patay József, Rosty Albert, Schedel Ferencz, Szabó János, Székely Károly, Tasner Antal s Wesselényi Miklós b. A választottság megbízott, hogy a szabályok értelmében képviselőket válasszon, s azoktól: kik több év előtti felszólításukra nem választottak, a nálök heverő aláírási iverkéréssek vissza. Szóba jött: vajjon a tolnai példányintézetbe járó kisdedektől továbbad is kelljen-e követelni az eddigelő havonkint 10 p. krban megállapított tanpénzeket, vagy tán czélszerűbb lenne azokat jövődöre eltöleszteni? A vélemények többfelé ágaztak, végre győzött azon nézet, miszerint a hazában nemzetünk körülményinél fogva még most alig keletkezhetnek kisdedovó intézetek az

illető kisdedek szüléinek segélye nélkül, nehogy tehát a tolnai példány-intézetben elfogadandó ingyen eszméje a fenálló s keletkezendő intézetekre káros befolyásu legyen, oda hajlott a többség, hogy a tanpénzeket tárgyzó szabály maradjon meg. A többi tárgyak elintézése f. hó 24kére hasznalták. Pesten, télutó 18kán 1841. Kacsokics Lajos m. k. egyes. titoknok.

Enekiskola. A pestbudai hangászegyesület igazgatása alatti nyilvános énekiskola t. cz. részvényesei, kik mult s jelen eszt. részvénydíjokat már befizették, ezennel a pesti k. v. redut-épületben f. e. febr. 28kán délelőtti 10 órakor tartandó közgyűlésre tisztelettel meghivatnak. Mátray G.

Tornamegyében az ujonczok kiállításá teltutó 3kán vevén kezdetét, 11kén teljesen befejeztetett, és az ujonczok közzül a lovasok Rozsnyóra, a gyalogok Kassára vig zene mellett indultak meg teltutó 10 és 11kén. Mint számos más megyében, ugy Tornában is, mult 1840dik évi télelői közgyűlésben szönyegre került a helyettesítés, az e feletti vélemény két felé oszlott, egy rész a törvény szigorú s magyarázatot el nem fogadható rendele mellett kívánván maradni, a helyettesítést nem kívánva megengedni azért, mert ez a törvényhozás szellemével össze nem egyeztetethető, az adózó nép ezen terhét egyedül a sosra bízván, kit a sors ér, viselje a teher a nélkül, hogy annak viselésében mások akár pénzbeli adózással, akár más terheléssel részesüljenek; másik rész a törvénynek ellenkező magyarázatot adni nem, de alkalmazásában czélszerűen intézkedni méltányosnak, jogszerűnek s az emberiség ügye iránti részvételnek tartván, a sorsuzást ugyan meghagyni, de az állítandók között categoriákat szabni kívánt, miszerint előbb az 5tös s 4es, aztán a 3mas és kettős fiúk jönnének szorshuzás alá s elnökileg az első vélemény mondatott ki határozatnak, ambár az utóbbi vélemény mellett többen szólalottak fel s a második alispán elnökele alatt 4. táblabíróbul, 2 főszolgabíróbul s két rend. esküttől álló biztosság nevezetett ki mint az állítással foglalkozandó, az ügyési hivatal (tribunus plebis) elmellőztetvén, mi nem uj Torna megyében, hol 1839ben szavazatok többsége által mondatott ki „hogy közgyűlés tisztii ügyész nélkül is lehet. (?) S ezen biztosság (nem tudni még, mi ok miatt a határozat a jegyzőkönyvből kimaradván) az utóbbi vélemény szerint intézkedett, tetteleg kiterjesztvén hatóságát azokra is, kik az 1831ki katonaiállás elől megszöktek, kik közzül egyet egy héti börtönrre, másikat 24 pälcaütésre ítelt, a jelen állítás elől megszökteket pedig részint feddéssel, részint 12 pälcaütéssel büntetvén, s azon eselédek, kik nem uj-év első napján állottanak szolgálatba, a paraszt bírák által elfogatni, s katonának állíttatni, habár nemcsak eselédjei is, harározván. Két eset fordult elő, melly figyelmet érdemel: 1ső egy Torna megyébe csak télhó 10kén v. 12kén lakás végett beköltözött közbirtokos egész évre fogadott eselédjét, mivel nem télhó 1ső napján állott szolgálatba, elfogatni s katonának adni, H. ügyész számadó juhászát pedig, ki állítólag az 1834ki katonaiállás elől megszökött, katonának állíttatni rendelvén a biztosság s midőn az utolsó esetben említett becsületbeli megyei tisztii ügyész bebizonyítva, miként juhásza 1831ben is nemesi eseléd volt, mert négy köznemes juhait őrzé, juhászát minden büntetésül fölmentetni kérte, s katonának alkalmasnak nem tallátván a reá rótt 24 pälcaütést a többi büntetésnél szigorúbbnak nyilatkozatá, a biztossági elnök által e tetteért a legközelebbi közgyűlésnek elégtétel-kérés végett följelenteni, határozatott. Mi sikere lön e határozatnak? elvárjuk. A.

Liptó-Sz. Miklós: febr. Sánt is elkezdődék az ujoncz-állítás. Miután a nép a tárgy fontosságához illő körlevelek s az illető lelkészek szószékéről czélszerű oktatása által e kötelességéről előleg értesített: a sorozás alá tartozó fiatalság, helybeli előljárok vezetése mellett naponként legnagyobb renddel össze szokott seregleni itt helyben minden nyilvánossággal eljáró s e célra kiküldött állandó választmány elibe s ambár e hegyi vidék pórnépe egész éven át a rengeteg erdőben dolgozván nem igen kívánczik honunk, annál kevésbbé a külföld más boldogabb részeibe, még is a besorozattak bizonyos elszántság nemével válnak el siránkozó rokonaiktól, mert meg vannak eléggé győződve, hogy az örökös katonáskodást, tíz évi szolgálattal váltá fel a törvényhozóság, melly e részben is helyt engede a szolidébb század kívánatának. Világosan láthatni ebből is, mennyivel üdvösb azon rendszer, melly a katonaiállítás iránti országos utasításban foglaltatik, az előbbi fogdozásnál, minél fogva az emberiség tekintete annyira lealacsonyított, s a hon védelmét népre rovo szép kötelesség olly irtózatossá vált hason erőszakoskodások által. De szélednek is már a borult fellegek, a haladás hatalmas ereje azelibe gördített akadályokon diadalmaskodni látszik, s dús reményekkel tölti el a hazafi keblet: hogy még is valahára állandó helyt foglaland a magyar nép a többi európai polgárisult népek sorában. Évnegyedi közgyűlés jövő hó 28ára van tűzve, hol többi közt a több rendü felszólítások következtiben a vegyes házassági tárgy is szönyegre kerülend.

Miskolczon. F. hó 16kán kezdé Borsodmegye évnegyedes közgyűlését. Elsőnap: köztisztetül lelkes első alispánunk, miután a számosan egybegyült RRT éves szónoklattal üdvözle, az írománysorozatot adá elő, mellyből a vallás tárgyát szemelék ki legelő tárgyalandónak a RR. Felolvastatott egyik alszolgabírák az iránti hivatalos tudósítása, hogy edelényi lelkész Edvi Illés Ferencz ur egy vegyes házasságot megszentelni nem akart, s a házassulokat kántora által esketé össze. A tárgy élénk vitára nyujtott alkalmat s minden szólna, sőt egész közönségnek egyhangulag nyilvánított akaratja egy, ezen tettet nyo.

mozandó vegyes küldöttség kiküldésében összpontosult. A jelenvolt 's magát menteni szándékozó plebánus ur a közakarát ellenére is oda nyilatkozott, hogy ezen dologban csak lelki felsőbbségének levén alávetve, a megyének e részben polgári törvényhatóságát nem isméri el. Az erre rögtön keletkezett heves „Actio“ kiáltások majd egy óranegyednyi intermezzót szültek 's miután fentisztelt plebánus ur elnöki többszöri felszólítás után is sem szavait viszhuzni, sem magyarázni nem akará, az actio elhatározatát ellene 's míg a t. főügyész ezen dolgozónék, a nyomozó vegyes küldöttség tagjai megválasztottak, 's Zala és Vas megyéknek a vegyes házasságok iránt kelt levelei felolvastattak, majd az elkészült tiszti kereset felolvastatván, 's az alperes védelme is beigtattatván a perbe, széksértési elmarasztó végzés hozatott 's rögtön végrehajtatott. A bírsági 25 pftot pedig nem a közpénztárba tenni, hanem a vakok pesti intézetére felküldetni határozzák a RR. Másod napon: Abauj, Esztergom 's Pest megyéknek a püspöki körlevelek tárgyában kelt levelei folytatólag olvastattak, 's több bár kissé heves, de érdekteljes 's kimerítő szónoklat után határozata lön: 1) kiküldetik az 1647ik 14ik tcz. rendelete következtében egy állandó törvényszék, mely a vegyes házasságok akadályozót perbe idézze 's büntesse. 2) ezen törvényszék rendes tagjai megválasztottak 's ezek gátoltatása esetére helyettesek is. 3) A nemesi összeíró küldöttségre bízott körlevelekben felvilágosítani 's megnyugtanni a népet, miszerint reversalisokat senkitől törvényszerűleg nem kívánhatni, a vegyes házasságok áldás nélkül is törvényes erejűek, 's a vegyes házasságok megszentelésiben előforduló akadályozást az érdektelt felek az illető szolgabíróknak jelentsék föl, kik majd az alispánt tudósítani fogják. 4) Ezen körlevelek eredeti szerkezetben a helységek bírájainak kiadatnak, hogy ott utasításul kiki megtekinthesse. Harmad nap: Az 1647i 14dik tcz. értelmében kiküldött törvényszék eljárásáról folyt a vitatkozás, 's az eljárás következőképp állapított meg: Az első alispán a bepanaszolt lelkészeket meginteni 's 15 napig feleletüket bevárva az illető szolgabíróval a nyomozást megtéetni fogja; a nyomozások beadása után a törvényszék fogja a perbe idézést elhatározni 's „comperta rei veritate“ az alperest 600 p. ft. bírságban marasztalni: magában értődven hogy áldás nélkül kötött házasságok in statu quo hagyatnak, 's hogy a vegyes házasságokat az 1790ik 26dik tcz. értelmében kivett 's 50 éves szokással erősített szertartások nélkül összeeskető lelkészek már az alispáni megintés elmellőzésével a törvényszék által egyenesen perbe fogatni, 's elmarasztaltatni fognak. Az egri érseki kerület követének e végzése elleni ovása felolvastatott, mely is félretétni, 's az ovástevő kanonok urnak visszaadati határozatott. A megye e tárgyban jelenleg kelt határozati megyebeli lelkész uraknak utasításul kiadatni rendeltetik. — Juliánai vásárunk kevés élénkségű volt, 's az életlössérek vérmes reményeit sem igen tölté be a gabona középpára. — Az olvadó 's návaszó idő miatt általános náha 's influenza uralkodik. Farsangunk azon közpéldabeszédet igazolá: „végén pattan az ostor.“ — Ujonezink többnyire önkéntesek, az eddig felavatott 200 közt csak három van, ki nem ugynevezett „önkéntes.“

A kassai jót. nőegyesület jan. 10kén a helybeli társalkodási egyesületnek ez uttal is szívesen átengedett táncsteremében, sorsjátékkal egyesített táncvizalmat adott, mely alkalommal a részvevők száma nem olly rendkívüli, de annál válogatottabb vala. A csinos kivilágítású ékes terem 's jól elrendezett zenekar mindenkit kielégíteni törekedtek. Az üveg szekrényekben izletesen elrendezett 180 nyeremény számát, a helybeli szegények intézete két arra készült selyem-takaróval 's két köteg czérnával szaporítá. Ezen esti vizalom tiszta jövedelme 600 pengő ftot meghaladt. Az egyesület kedves kötelességének érzi, minden részvevőnek szíves háláját kijelenteni a szegények nevében. Ugyanazon hó 26án a kassai nőegyesület a us város tanácsteremében 2ik közgyűlést tartá. A dús eredményű jelentés, mellyel Forgács Zsigmond grófné, mint elnök, a város főbírája, polgármestere és kapitánya, mint a városi hatóság képviselőinek jelenlétükben, a gyűlést megnyitá, igen kellemesen hatott a szép gyülekezetre, mely azt a vezér-választmányának azon sikerült törekvéséről röviden értesíté, mellyel a szegények intézetének (hol mult évben 60—65 személy mindennel, 40—45 szegény munkával 's pénzzel segítették) szellemi és anyagi jóllétét emelni, 's jövőre is biztosítani kívánta. Figyelmezteté e után az egyesület azon vizasztaló eredményekre, mellyek a lefolyt évben alapított kisdedovó intézet örvendetes sikere 's gyümölcseiben szemléltettek. Erre következett a vezér-választmány számadásának rövid kivonata, mely a szegények intézete javára 18,486 for. 14' 4 krt vett be 's 15,726 ft. 34 krt. adott ki, melly kiadásban 2500 forintból álló új alapítványi tőke is foglaltatik. A kisdedovó intézet javára pedig 11,575 ft. 32 krt vett be, 's 11,430 ft. 43 krt adott ki váltóban, melly kiadásban 10,375 ft. mint kamatozó alapítványi tőke foglaltatik, mellynek évenkénti kamata az intézet fentartására 's biztosítására rendeltetett. Az öröm legélénkebb jeleivel fogadtatott az elnök grófnának azon jelentése, hogy fens. főhg-nádornénk a kassai nőegyesületet is magas pártfogásába venni, 's az abbani részvétet, mint véd-asszony kegyesen elfogadni méltóztatott. Mindenkit lelki öröme gerjeszté ő cs. kir. Fenségének e magas kegyét bizonyító és saját kezével irt levele. Milly jótékonyan hatott ezen buzdító példa az egyesületre, nyomban látható vala, mert nemcsak a vezér-választmányban Berzeviczy szül. Dornier Ludovika asszony kilépte által megürült helyet, a köz akarattal választott Semsey sz. Szemere Klára asszony szívesen elvállalá, hanem más számos lelkes asszonyság is a vezér-választmányának közös céljai létesítésében, mint segédnök támogatására azonnal késznek nyilatkoztak, végzetül több külső tiszteletbeli 's munkás tag választatott. Danilovics Mihály egyes. titoknok. *)

*) A Jelenkor f. évi 9dik számában —y—ó urnak tetszett „Abauji hírek“ czim alatti közleményében, néhány valótlan hírei között engem is mint a kassai nőegyesület titoknokát bíráló tollának néhány fájlaló vonására méltatni, jellelesen midőn az említett egyesület által adott táncvizalom részleteit (bár csak hivebben!) rajzolgatja, felette sajnálkozik azon, hogy minden e részbeni hirdetés egyedül német nyelven közöltetett. Ha közlő ur megmondotta volna, hogy az egyesület e táncvizalom czéljaul nem a kedvelt honi nyelvnek illy hirdetések általi terjesztését, hanem a jótétrei nagyobb részvétnék ébresztését tűzte ki; hogy a kassai közönség nagyobb része honi nyelvünkét még most nem érti! vagy abban olly kevéssé járta, hogy magyarul nem olvashat, ellenben minden itteni mivel magyar németül ért 's olvas; ha visszaemlékezett volna, hogy az egyesület minden fontosb hirdetés 's felszólítási elsőb magyar 's csak azután boesáttattak német nyelven közre, főleg pedig, hogy az egyesület kezelése alatti pénz nem az illy czéltalanul szaporított nyomtatási költségekre, hanem szűkölködő emberek

Kassa télutó 10kén. A Jelenkor 9ik számában felszólaló bizonyos y—ó. megfelejtkezvén azon tiszteletről, mellyel mindenki az igazságnak 's egy egész közönségnek tartozik, Kassa városa polgárit olly fénybe helyzi, minőtül legnagyobb ellenségük is megkímélte volna. Igaz, hogy a kassai polgárok a számosan bevándorlott zsidókat nem nézik olly egykedvűleg 's közönyös szemmel, mint némely szabadalmú tulzók kívánák, 's mennyiben a mesterembertől, sőt minden beköltöző keresztyéntől a köz bátorság tekintetéből is kívánatlik, hogy eddigi életmódját, viseletét 's erkölcsi jellemét tanusítsa, úgy méltán kívánhatni azt a zsidóktól is, hogy míg a kassai polgárok az általok követelt 's bebizonyítható bányahelyi jogaik és szabadtékaikban részesülőknek az új törvényhez alkalmazhatása, vagy talán az ellenkező fogna felsőbb helyen elhatározatni, mindaddig a zsidók a keresztyének fölött nagyobb jogokkal ne ruháztassanak fel, ezt pedig, mennyiben a ns tanács határozatán alapult, olly szerénységgel 's mérséklettel kérték, millyen egy főváros mivel polgáritól méltán várható. Bizonyítja ezt ugyanazon ns város kapitányának kiadott hites bizonyossága is, kinek, mint közlő ur is jelenti, a ns tanácsból meghagyatott, hogy a nyugtalan polgárokat maga eleibe idézvé, mint csendháborgatókat dorgálja meg. Ezen hites bizonyosságból nyilván kitetszik, hogy a polgárok folyamodásában az illedelem minden szabályi megtartattak ott 's igy komoly ellenvetések v. indultokodásoknak sem helye sem nyoma nem volt. Annál csudálatosb tehát, miként vetemülhet a közlő ur (tán csak szinte rosszul értett koremai suttozásnál fogva) olly könnyelműségre, midőn azt állítja, hogy „az egész városban nagy zürzavar van“, mert erről mi, és velünk több ezer lakos mit sem tudnak; sőt az egész haza előtt nyílt bizonyosságot adhatunk, hogy a polgárok ezen indítványa még annyit zavart sem okozott, hogy csak egy utczai veréb is fölrezzent volna helyéből. Tanácsoljuk tehát a közlő urnak, ha egy város polgáritól felszólal, fontolná meg előbb a szavakat; mert ha tilos, egyes ember becsületében gázolni, mennyivel inkább az egy egész társaságában? Legkisebb oka sincs tehát a közlő urnak azon aggodnia, hogy majd csak egy kir. biztos közbejötté hozhatja helyre a csak elméjében felzavart esendét, vagy pedig, hogy e miatt épen az olly kívánatos tisztujítás fel fogna függesztetni. Bizonyossá teszszük a közlő urat, hogy e város békés polgári azon példás hódolást, mellyet a törvény 's minden törvényes előjáró iránt mindenkor tanusítottak, most sem fogják elfeledni; ellenben nyilvános szükség nélkül törvényes jogaik és szabadtékaikról sem lemondani. Mert kedves mindenkinek nemesak szabadtékaik helyzete, de azon meggyőződése is, hogy százados jogai sőt természetül maradjanak erőszaki önkénytől, 's ugyanez okból, míg valaki természetesen ösztönénél fogva, birtokát és szabadtékát illedelemmel 's törvényes úton védi, mindaddig őt rendbontónak csendháborgatónak nevezni, sőt lapokban elhíresztelni rágalmozási vétek elkövetése nélkül nem lehet, nem szabad! —

Egy tisztes egyházi kéztül köv. tudósítást kaptunk. Eger febr. 17kén: Heves megye részről febr. 17kén tartott a vegyes házassági ügyben közgyűlési tanácskozás. A megyei nemesség olly nagy számmal sereglett össze, hogy a terem egészen megtelt, számosan a megyeház lépcsőin kénytelenítették maradni. Az ujonczok állításmódjának intézése 's az országgy. költségek kivetése levén ezen közgyűlés fő tárgya, ezek fölött két napig tartott a vitatkozás, 3ik napon egy tbiro indítványa következtiben a többség kijelentett kívánságához képest, elnökileg a vegyes házassági ügyben érkezett több megyei körlevelek felolvastatása jöve szönyegre. Ezt azonban némelyek azon ürügy alatt, mint ha az előbb vitatott tárgy iránti vélekedéseket még a többség értelmében az elnök által nyilvánított végzés után is nemesi joguknál fogva vitatniok szabad lenne, több óraig sőt mindaddig hátráltatták, miglen közülök egyiknek széksértési perhatározás által tudtaul adák a RRek, hogy a köztanácskozásokban minden haladást akadályozó és igy számos visszaélésnek tágas utat nyitó illyes követelt jogot nem ismérnek el. A körlevelek erre következett felolvastatását és szónoklatokat, azon esend és figyelemmel hallgatá a nagy számú gyülekezet, mellyet e tárgy fontossága minden véleményűektől mindentől méltán érdeemel. Szóltak elsőbben a világi rendből Földváry N. tiszt. megyei ügyész, és Kanyó Gábor megyei pénztárnok, azután a papi rendből: Kovács Mátyás apát 's kanonok, Mészáros Ferencz főesperes 's egri plebánus, és Istváni József prépost 's alesperes, mindnyájan Esztergom vármegye végzése mellett nyilatkozván. Ellenkező vélekedésből is történt egy nyilatkozás, 's mind a két részről történt volna még több is, de a gyűlés délutáni 4 óraig húzódván, Esztergom vélekedése olly hön pártoltatott, hogy mellette véghez vitt tartós, harsány kiáltozási a sokaságnak minden további egyes szónoklatot szükségtelenné tettek. Megyénk tehát ezen nagy statusérdekű kérdésben a kath. religio jogai, a hon fő papjai rendelkezésének törvényessége mellett nyilatkozott, hazánk törvényeivel semmi ellenkezést nem látván abban. Voltak ugyan ollyanok is, kiknek ezen, általok nem várt végzés kedvökre nem volt; de a sokkal nagyobb rész, keblét egyszerre egy nyommasztó aggodalomtól érezvén megszabadultnak, lelkesedéssel vállaira emelte az elnök első alispánt, hoszszas éljen!

ápolására szenteltetett, annak okát keresvén bizonyosan mást is gondolhattott volna, mint sem azt, hogy a titoknok magyarul nem tud! mert ime jelen soraimmal is ellenkezőt bizonyítok, 's igy reménylenem föltehetni rólam azt is, hogy a belépti és sorsjegyek magyarul irt néhány sorait, melyek a közlő szerint telisded voltak hibákkal, hibátlanul megirni tudnám. En csak egyet találtam a sorsjegyekben 's ezt is a német kömetző ejté, mellyet csupán akkor vettem észre, midőn sajnálkozásom mellett sem segíthettem a dolgon. Egyébiránt én a közönség engedékenységeben bizván, nem reményltem ezen esekély hiba mellett olly kiméletlen bírálóra akadhatni. A mennyiben pedig közlő ur az olvasó közönséget már másod ízben ámitja el helytelen szempontból felfogott sőt valótlan hírekkel az egyesület dolgában, a nélkül hogy azok visszatörlesztésébe boesátkoznám, egész tisztelettel arra kérem, ne avatkozzék hivatalan ollyanokba, mellyekről rosszul értesült. Arról pedig, hogy az olvasó közönség hitelesb forrásból fog értesítettetni az egyesület minden nevezetesb tetteiről, bizonyossá tétetik.

kiáltással bizonyítván, mely igen megnyerte ismét mai napon tisztelési igazságos eljárása által megelégtetését és szeretetét! — Egy más pedig következő vázlatát terjeszti elő rövid kivonatban ezen közgyűlés folyamán: Téli 15-kén az ujonczok dolga végett rendkívüli közgyűlés határozva volt, 's e tárgy ezen nap fel is vétetett; azonban a fekete tollas cortesekből nagy szám gyűlt be, mi elárulta, hogy itt valami titkos szándék lappang, egyebet még is nem gyanítván, mint hogy ez az egri ügyek végett történt, mivel e tárgyban egy felsőbb rendelet érkezett. A fehér tollasok minden esetre készen lenni kívánván, a közelebb levőket 16kán behozták; de ekkor is csak az ujonczok tárgya 's az országgyűlési költségek kivetése volt szönyegen. E napon este minden mozdítható fekete tollas falusiak, közbeszéd szerint azzal ámitatva: hogy a kath. vallást akarják megsemmílni, behozattak. 17kén a feketetollasok elfoglalván a teremtet, Esztergom szóra megtanítva délután egy óraig annyira lármáztak, hogy szóhoz csak ekkor lehet jutni; két pap és egy világi szólott 's az első alispán kimondá végzésül, mielőtt másokat szólni engedtek volna: az esztergomiak szellemében felírni a vegyes házasság ügyében. A gyűlés négy órakor eloszlott. Este egy vendégfogadó előtt egy fehér tollast a másik fél majd halálra vert, 's ez, az irgalmasoknál fekszik. 18kán reggel a fehér tollasok, mintegy három százan minden bot vagy más sértő eszköz nélkül, minden erőszak gyanuja eltávoztatásaért, 7 órakor reggel, nehogy, mint előtti napon a tereméből kiszorítottassanak, ide bevonultak. 8 órakor a fekete tollasok mintegy 1300zan botokkal, némelyek baltákkal rohantak a terembe. E részben esellel is éltek, egy rész t. i. a kancellariából bevezető ajtót törvénbe, a ben levőket két tűz közé vették. E közben valaki egy m. biztosnak, ki a fehér tollasokat az asztalról rángatta, megszurta lábát, mire üsd szó hallaték, és általános lóna verekedés 's a nagyobb részt fegyvertelen fehér tollasokat mind kiveték. Kgnak bizonyos Bóta Bernárd kapás ember beütötte fejét, ruháját leszaggatták 's kétségtelenül agyon verik, ha némelyek a vezérek közül rosszabbtól félve, mentességére nem mennek 's véres fővel az alispáni lakba nem viszik. Egy bundás embert hajon fogva a lépcsők aljaig voncozoltak folytonos ütlegek közt; egy más uri embert tovább üzve az utcán addig vertek, míg le nem rogyott, ekkor egy valaki közülök oda jutván, tekintete által megmentette, kit mély sebbel rakva fején, vittek haza, de véres nyomait következő nap is lehet látni, öszvesen mintegy 20an vérg sebesítettek. A fehér tollas köznemesek fölötté boszorkodnak vezéreikre, hogy nem engedik őket bottal menni a gyűlésbe, 's ezért most így csúfá lettek. A gyűlésterembe minden összetöretett. Elveretvén a fehér tollasok, helyben hagyatott a vegyesházasság tárgyában készült felírás; az egri bírónak visszatétele is elhatározatott; az isméretes szolgabírói megveretés ügyében, a nélkül, hogy a vizsgáló küldöttség valamely alapos gyanura méltó okot terjesztett volna fel, g. K. 's több társai ellen criminalis actio rendeltetett. 20án az egri bírót visszahelyezték. Hála Istennek! hogy nem volt jelen a tisztameléki fejr tollas nemesség, különben még talán az 1832kínél is nagyobb vérengzéstül lehetett volna tartani.

Szatmár febr. Uray Bálint urat Szatmármegye volt alispánját a szatmári helv. vall. egyházmegye m. hó 26án szavazati általános többséggel, gondnokául választotta meg. — Ugy látszik, minden megye 's törvényhatóságnál szönyegre került már az ujoncz-állítás, emberit nemes keblüleg vitatkozván 's intőzkedvén e tárgy körül. Az öszszeírások megtörténtek; de az állítás, néhol a közbe jövő tisztujtások, másutt annak módja feletti viták, 's egyéb akadályok miatt halad. Azonban az öszszeirt ifjak (sok olyan is, ki különben nem fogott volna házasságról gondolkozni) használván az e végre szolgáló farsangi napokat, — 's mi főleg megjegyzendő, némi menedéket keresvén ez alatt, hogy így talán valami általok képzelt könnyörülő tekintet sorshuzás alól fölmentendi őket: házasadón vagynak, 's e mostani állásukhoz czéltalan és könnyen szerencsétlen lépésről magokat fölvilágosítani 's lebiratni kevés engedvén. Minthogy erre czélzó semmi tiltó törvény köztük nem hirdettetett, mire tanácslók vagy papjaik hivatkozhatnának, — legalább tudtom szerint sok helyen nem; — azonban az országos utasítványban sem találattik e részben semmi ohajtandó, hogy vagy az állítások vitelnének minél előbb véghez, vagy még inkább, hogy a törvényhatóságok nyilatkoznának oda: hogy az öszszeirt ifjak állításig ne házasonhassanak, ne hogy a sors sok illet elparancsolván, a szerencsétlen 's magokat gondolatlanul feláldozó néhány napos, hetes vagy hónapos társak kénytelenitessenek a házassági hitlancz alatt 10 évig gyászolni az élőkét, 's oly kedvetlen és kísértő helyzetben hagyatni, honnét csak csüggedésre, élet- és munka-unalomra, családi zavarokra, házassági hitrontásokra 's több efélere lehet a kilátás. —

Ekeléltutó Skán: A haladás szelleme a városi magasb társasági körökből üdvösen kezd leáradozni a falusi kisebbekre is. Nemes-Ócsán ugyanis Komárommegyében az idén egy olvasó társaság alakult, mellynek a lelkes V. J. úr, (később a társaság elnöke) saját jeles könyvtárát szives volt átengedni. Január 20kán már egy díszes tánczvizsgálommal ünneplé meg a társaság alakulása napját: honnan a körülfekvő városokból sereglett úri vendégek is legnagyobb megelégteléssel tértek haza. Egy, tulajdonosa halálával megürült, és így a társaság által kibérelt urilak, több meglehetősen tágasságú teremével nyújtott általunk szinte nem várt kényelmet; 's jelenleg már Casinói díszes név ékesíti a rendszeres alakba öltözött társaság ezen gyűléshelyét. Az ifjú lelkes elnök biztatási 's főképe a részvények' igen csekélyre szabott ára által az eddig leginkább könyvhiány miatt olvasástól iszonyodó al nemesek is oda édesültek; 's örömmel látunk most már hírlapokat, 's némi gazdasági tárgyakat magukban foglaló könyveket kezeik között forogni. Igen ohajtandó volna, ha jelen példa több követőre találna, melly által falusi alnemesinknél is az eddig hiányzott szellemi miveltség' üdvös magvai véleményünk szerint legczélirányosabban hintetnének el. H. K.

A' es. kir. szabadítékos kév-komáromi biztosító társaság 1841k febr.

9én tartott közgyűlése elibe az igazgatóság által terjesztett 's az ezelőtti napon a számadási választmány által a jegyző-könyvvel öszszeegyeztetett számadásából kitunt, hogy mult évbeli 800. részvényi alaptőkéje 400 ezer vftot; segéd- és tartaléktőkéje 56,000 ftot; 2,551,856. fr. biztosított summák díjaiból 's kamatozásból származott öszves jövedelme pedig 25,228 fl. 55¹/₂ krt; öszves bevétele 481,228 ft. 55¹/₂ kt tett; melly öszveség a társaság saját házá és gőzhajói részvényeken kívül, részint kötelezvényekben, részint kész pénzben a pénztárban kimutattatott. A felebbi jövedelemből 922 fl. 18 kr. kárpótlásra fizettetvén, 5108 ft. 53 kr pedig kamatképen 's kárpótlás miatti egyéb költségre leszámítatván; a fenmaradt 19197 fr. 44¹/₂ kr. tiszta jövedelemből jutott egy részvényre osztalékul 24 fr; miből 4 fr. a tartaléktőkéhez csatoltatni, 20 fr. pedig minden részvényre kiosztatni határozatott. Az igazgatóság ugyanaz maradván.

Az 1840k évben alakult agarász-társulat, jan. 29 's 30kán tartván Kiskörösön összejövetelét, a pályázáson nyertesekké lőnek Nosza, Koller Ferenc és Szikra, Schayer Sándor uu. agarai; ugyanis az első rendű pályadíjt (egy ezüst, ékesen kivert 's 200 vft értékű serleget) az első, másodikat pedig (szinte egy igen díszes 's gazdagon ékesített porcelán üveg billikomot) a második nyertes agar szerezte meg tulajdonosának. Jövő közgyűlés helyéül Kalocsa, megjelenési határnapul pedig aug. 14ke határozatott, melly alkalomra egyszersmind sziveskedjenek a részvényes urak, jövő agarászévi részvényeiket lefizetni vagy beküldeni. Tornósy István jegyző. —

Szerbia. (Mozgalmak a tanácsban.) Szerb határszéli hírek szerint a porta szilárdul eltökélte az alkotványt Szerbiában szigoruan föntartatni, 's határozottan kimondá, hogy az elűzött tanácsosok csak kötelességeket teljesíték, midőn a portától nyert alkotványt egész erejükkel ótalmazák, 's ezért üldöztetést épen nem érdemlettek, miért is parancsolá a szultán a szerb fejdelemnek, hogy őket hivatalaikba helyezze azonnal vissza. Lyubicza hgnő hiában törekvék az összehítt népgyűlést Kragujeváczba vonni, a porta Belgrád mellett nyilatkozék, 's ott már szállásokrul is gondoskodék. Általában mondhatni, hogy Lyubicza hgnő és az egész Obrenovics család tökéletes tulajdonának szereté Szerbiát tekinteni, 's ez okozá az ország eddigi bajait. A szerb tanács öt rendkívüli gyűlés után eloszlott. Titkos tanácskozásik eredménye imez: Avram Petronievics volt kormánytanácsos ezer tallért kap nyugdíjul 's fölviagyat alatt Jagodinában kellend laknia, a hires Vuesics, Sztojan Simics és Garasanim szinte ezer tallért kapnak fejenkint nyugdíjul, de oly föltéttel, hogy Szerbiában magokat soha többé ne mutassák. A többi száműzöttnek is mérsékelt nyugpénzt rendelt a tanács, oly meghagyással, hogy Szerbiában ismét megtelepülhetnek 's korábbi hivatalaikat is igényelhetik, ha megjavítandják magokat. A fiatal szerb fejdelem igen kedveli a vadászatot, 's hogy ezt nagyobb sikerrel élvezhesse, tehát 3 évre általános vadászat-tilalmat hirdetett. —

Amerika.

A békekötés után Buenosayresben aláírás utján bált adtak. Rosas megparancsolta, hogy minden lakos családotul jelenjen meg. Két órakor jó egy fedeleskoesi, mellyből „a törvény fönséges visszaállítója helyett“ annak udvari bolondja lépett ki. Rosas e tréfáján némelyek kacagtak, mások megdöbbsentek. De a francia tiszték azóta nem igen mennek a szárazra, sőt inkább sok menekvőt befogadnak hajóikra. Rivera elnök ovást tett a békekötés azon pontja ellen, melly az elvett hadihajókat és Martin Garcia szigetét visszaadja, mivel azon hajókat és szigetét a francziák egyesülten a montevideoiakkal vették el, 's így a francia hajóvezér azt nem ígérhette vissza Montevideo megegyzése nélkül. Ez ovástételre még csak nem is hederítettek. Az elnök előre látja, mi vár Uruguay köztársaságra, ha a francziák elmennek, azért készül, hogy maga is ellenállhasson Rosas megtámadásának. — Lavalle a francziák frigyese ki van zárva az argentinai fölkelteknek adott bocsánatból. Montevideóban Martin Garcia sziget visszaadatásaért nagy az ingerültség.

Spanyolország.

(A' spanyol lapok respublicáról értekeznek. Választások és zavarok.) Madrid, febr. 4kén: „Valladolidban a jan. 31iki zavarok megújultak; több utcaszögleten zendítő falragaszok fegyverre szóliták föl a népet, és számos téren e kiáltás hangzott: „Éljen a respublica!“ E' zavarok következtiben a nemzetörseget a hatóság minden örállomáson lefegyverzé és sorkatonaságot állita helyére. Mondják azonban, mikép e zavargást Zurbano azon tette okozá, miszerint a nyilvános pénztárokat katonáinak kielégítésire fölvereté, ámbár a hatóság esküvel erősíté, hogy fillér sincs birtokában. Legnevezetesb mindazáltal, hogy a kormány az illy mozgalmakat koránsem tekinti csupán mulékony lobbogásoknak, hanem hivatalos lapjaiban nyiltan kezd respublica ellen okoskodni, mi azt tanusítja, hogy a titkos társulatok olly mozgalmiról kell értesülve lennie, miknek kormány-fölforgatás szolgál alapeszméül. A' Correo National az illy szellemü kormányczikkekre egyszerein csak azt jegyzé meg, miszerint néhány hírlapi cikk sem nem támaszthat respublicát, sem el nem fojthatja azt, ha csakugyan támadóban van, és tanácsolja a kormányzóságnak: iparkodjék inkább ugy igazgatni a közügyeket, hogy a respublicát botlásai által szükségessé ne tegye. — A' madridi választások nagy hanyagsággal haladnak előre a nép résziről; a' követkamra számára első két nap legnagyobb többséget nyertek Arguelles, Collantes, Mendizabal, Davila, Mendez Vigo és Cartina, mint tanácsstagok pedig los Heros, Ortigosa és Campuzano. Egyéb-iránt általánosan hiszik, mikép a kormányzóság a cortesben többséget nyere, 's Espartero még azt is reményli, hogy a' cortes egyedüli kormányzóvá fogja őt választani. Hire jár, hogy a' fővárosi tökepénzesek a' kormány zavart állapotjának segélyt akarván nyujtani, 6mil. realnyi kölcsönre szának el magokat, hogy legalább a' mellözhetlenül szükséges költségeket némileg fűdözni lehessen.

Anglia.

(Wellington meggyógyult. Parlamenti viták Amerikáról és Perzsiáról.) Londoni lapok febr. 4kén este már tökéletesen meggyógyultnak jelenték Wel-

lington hget, 's az egész bajt csak azon különöz életmódjának tulajdonítják, melly szerint egyszerre igen sokat szokott enni, 's aztán hosszab ideig étlen marad. — Febr. Sikán szóba jöven az alsóházban azon kellemetlen esemény, melly szerint egy angol és amerikai hajótiszt egymással villongásba jöttek, mit az egyik hajó fenékbe lövetése követelt, Palmerston nem tartá tanácsosnak az e tárgyra vonatkozó hivatalos irományokat a ház asztalára tenni, mivel a vizsgálatok még folyamatban vannak, 's így az idő-előtti nyilvánosság ártalmára válhatnék az ügynek. Hume erre megjegyzé, mikép az amerikai kormány már ismételve kérdé az angol ministerséget: magára akarja-e vállalni a felelősséget a kérdéses hajó megsemmítéséért, 's mindedig csak kitérő választ kaphatott, 's azért kényszerülve látta magát az egész eseményt magányos kalóz-tettnek tekinteni 's a szerint bántani annak okozójával. Palmerston: „Az amerikai kormány elégtételt kívánt ugyan; de azóta már meghagyá itteni képviselőjének, hogy e dolgot ne sűrgesse.“ (Halljuk!) Ezzel e tárgyról többé nem szóltak. Peel felszólítására Perzsia és Anglia jelen helyzetéről így szóla Palmerston: „A perzsa kormány ellen támasztott nehézségink csupán olly bántalmakat tárgyzuak, miket az ottani hatóságok egyes britt alattvalók ellen követtek el, 's azon jogtalanságot is magokban foglalják, melly szerint Heratból még mindedig sem voná vissza katonaságát a perzsa kormány. A személyes bántalmakra nézve olly megnyugtatóst kaptunk, mit elegendőnek tekinthetünk, habár egészen nem mondhatjuk is azt kívánatinkkal egyezőnek. Most tehát csak a herati határkérdés fog még szőnyegen.“ — Beszélük, hogy a ministerség semmi esetre nem fog lemondani, ha többségét az alsóházban elvesztené is, hanem inkább parlament-feloszláshoz nyuland és új választásokban keresendi ereje megújulását. —

(Keresztelési ünnepély. Cardigan pöre.) Febr. 9ikén Albert hg a buckingham palota előtti tó jegén koresolyásván, a jég alatta leszakadt, 's ő magossága nyakig vízbe merült, mi nem kis mértékben ijeszté meg a királynét; egyébiránt ez esemény minden komolyabb következmény nélkül maradt, 's csupán a keresztelésben okozá azon módosítást, miszerint a kis koronahűt nem a kir. kápolnában, hanem Buckingham palotában keresztelék meg 10ikén este. A pompa emelésire Windsor kastélyból Tipoo Saib indiai fejedelem nagybecsű zsámolyát, gyémántokból készült pávját 's mennyezetét is a keresztelési terembe vivék. 10ikén az ünnepély miatt a parlament nem tartá ülést. A kised, Victoria Adelaid Maria Luiza nevet kapott. Az özvegy királyné tartá keresztvizen. — Cardigan gr. pörét pusztá bohózatnak mondják, mivel olly peerek hozandnak fölötté itéletet, kik ifjuságokban magok is többször verekedtek meg az ugynevezett böcsületűgy miatt. 'S e bohózat 2ezer font sterlingjébe kerül az angol nemzetnek, mivel annyit kíván a felsőház díszítése azon néhány ülésre. Cardigan más főnemes civakodókkal együtt közönséges törvényszékek elibe kellene utasítani, hogy ott házsártos matrózok társaságában lakoljanak esőndhaborító berzengéseikért, a mikbe üveg, kártya, tánczosó, paripa, vagy agár 's egyéb illy nevezetes tárgyak miatt vegyülni szoktak. **Politikai körökben folyást beszélük,** miszerint az európai hatalmak nem szűnnek meg eléguatlenségekét nyilvánítani Franciaország fegyverkezése fölött, 's Guizot mentegetőzésiben teljességgel nem akarnak megnyugodni. —

Franciaország.

(Lapvélemények a kormány győzelméről Paris megerősítettése ügyében.) „Jour. des Debats.“ Mi szerencsét kívánunk e sikerhez; mi az egészet hasznosnak tartottuk, de azért sokoldalú kárait sem titkoltuk. Most azonban meggyőződésünk abban özpontosul, miszerint az e tárgy fölötti kamraviták után, mellyek olly roppant figyelmet támasztottanak egész Európában, az országra és kormányra nézve egyenlő nagy szerencsétlenség lett volna e kérdéses törvényjavaslat megbukása. „Commerce.“ Cselszövény, szőszegések, tett dolgok eltorzítottása, összeesküvése a legellenkezőbb szenvedélyeknek legyőzték a józan értelmet a kamrában. Febr. elsője szerencsétlen nap leendő évkönyveinkben. 1789 óta soha még boldogtalanabb végzés nem szomorítá meg kedélyünket, 's nem fenyegeté intézvényinket. Thiers és az udvar csakugyan győzött. Atyáink egy bastillet rontának le, mi 14et építünk. Franciaország a juliusi zendület által ezeket nyere: Franciaország meg van gyaláztatva, Európa diadalt ünnepel, keletet befolyásunk alól kiragadták, lobogónk Rozas előtt meghajlott, 's ezekért kárpótlásul mármot polgárisulásunkat falak közé zárják. Thiers, Guizot és Barrot képviseleti rendszer helyett katonai zsarnokságot róttak nyakunkba. „Charivari.“ 1833ban a nemzetörtség fölött szemlét tartván egy valaki (Lajos Fülöp) azt mondá: „Igen, barátim, véleményünk egy, soha mit többé bastillet nem állítunk föl!“ Ime most a juliusi zendület ez utolsó ígérete is füstbe ment, mint a többi. Néhány jámber parisi polgár még most is kérdi, mi az erősítvények célja? Ti vagytok céljai, szegény polgártársink! —

(Irodalmi tulajdon iránti törvényjavaslat. Elegy.) Paris, febr. 4ikén: „Az irodalmi tulajdon iránti törvényjavaslatot előleges vizsgálat alá vevé a követkamra. Majd valamennyi követ kedvezőleg nyilatkozék mellette; Lamartine azonban az író halála után 30 helyett 50 évre kívánja családjának munkái tulajdonjogát biztosítani. — A Gazette de France utóbbi száma Thiers mostani helyzetéről így nyilatkozik: „Paris megerősítettésére szavazáskor leginkább kitűnt az, hogy Thiers ismét teljes hatalmát gyakorolja az elmében. Ezen férfi, kit rövid idő előtt nyilvános váddal fenyegettek, 's ki nem rég a szőszék előtt könyezett, most már királya ismét a kamrának. Ő, Guizot és Barrot a követeket mintegy aladságban vonta maga után, 's ismét bebizonyítá Soult ministerségnek, hogy a hírlapíró tolla sokkal erősebb a tábornagy kardjánál. Nem sokára tapasztalni fogják, mit jelent Thiers újabb fölemeltetése. Kormányunk askóroshoz hasonlít, 's páncélt ölt magára, hogy erőt mutathasson; de sorsát nem kerülendi el.“ — A capuai hg és szép neje napról napra fontos szerepet kezdenek a parisi udvarnál játszani. — A buenosayresi szerződés iránt általános ingerültség uralkodik, 's ez ügy a két kam-

rában is rövid idő alatt szóra került. — Nemours hg torokgyulladásban szenvedett Lunevilleben. — A francia hadsereg tavaszkor 505,000 emberből álland, 's ezekhez nyár folytában még 80ezer járuland. — A kormány más fél millió puská-készítésre adatott parancsot. —

(A ministerség ingadozni kezd. Valée búcsuja Algirban. Napoleonról.) Paris, febr. 11ikén: „Az ellenzési lapok napról napra határozottabb hangon ismételtetik, hogy a ministerség nem sokáig fogja magát föntarthatni, 's a National a hivatalos lapok ellenkező nyilatkozatit csak oda magyarázza, miszerint a ministerség szeretne ugyan polezon maradni, de kívánata nem fog teljesülni, mert mellőzvé népszerűtlenségét, tagjai közt is olly meghasonlás, vagy legalább vélemény-különbség uralkodik, hogy megdöntetésire ezen egyetlen körülmény is elég erővel bír. Soult és Guizot nem bírnak egymással összeférni, 's meghasonlásuk és surlódásaik minden pillanatban határozottabb alakot ölthetnek. Guizot parancshangot használ Soult ellen, mert jól tudja, hogy elméje magosan szárnyalja fölül a miniszerelnök lelki tehetségét, de az ősz bajnok, ki megszokta, hogy szavának mindenki engedjen, illy felsőséggyakorlást nem fog sokáig eltűrhetni. A Constitutionnel hasonlag nyilatkozik, azon megjegyzéssel, hogy a mostaniaknál aljabb eselszövények még alig uralkodtak valaha francia ministerség tagjai közt. — Valée tábornagy Algirból távozta előtt napiparancsban búcsuzott el az ottani hadseregtől: utolsó szavai némi zajt támasztottanak, főleg azok előtt, kik minden áron békét kívánnak. E szavak így hangzanak: „Katonák, éljetez boldogul! Talán egykor majd más harctérekön látandjuk egymást; meg vagyok győződve, miszerint azokon is vitézül fogtok Franciaország dicsőségeért harcolni, mellynek én már 50 év óta osztatlan föláldozással szolgálók.“ — Gaulier barónöt a rendőség Lajos Fülöp levelei miatt elfogató; e nő egy, zendülés miatt elítéltetett vendéi tisztnek özvegye. — Napoleon koporsóját nagy ünnepellyel az a végre kijelölt kápolnába vivék; nézőket azonban nem bocsátottak be. A császár kardját Monecy tábornagy vivé a templombul a kápolnába, hol azt a koporsóra tevé. A díszítések elkészülte után ismét közszemléül fogják a császári koporsót átengedni.“ —

Törökország.

Bécs, jan. 30. Szyriai hírek szerint Ibrahim b. dec. 29kén hagyá el Damaskust. Serge egyik részével Szolimán b. a pusztának tart, maga pedig a gazai hegyeknek. Egy egész pattantus ezred elszökött Ibrahimtól, és ez az utána küldött lovasságot kartácstűzzel verte vissza. Egy más csapatot is küldé Ibrahim a pattantusok üldözésire, de az sem tért többé vissza hozzá. A beduinek újra hódolását jelentik Ibrahimnak, mentegetővén elpártolását, mivel ugymond azt hitték, hogy sokkal rosszabbul áll Ali dolga. Ibrahim elindulta előtt minden ellen dühöngött Damaskusban. Beyruti levelek szerint Ibrahim azért ölte meg Sherif basát, mivel ez csupán alkalmat várt, hogy a szultán részire állhasson, mit Ibrahim, Sherif testvérje elfogott leveléből, ki már az előtt a törökökhez átment, megtudván, Sherif megölte, szolgálai és katonái közül pedig majd százat lenyakasztatott. — Az egészszégi bizonyítványt illető tilalmat csakugyan életbe lépette a porta a görög hajókra nézve, mi által a görögök parti kereskedése mondhatatlan sokat szenved.

Ali meghódolta Sztambulban azon hiedelmet is szűlte, hogy azon pontot, melly Egyiptust örökösen Alinak adja, könnyű lett volna elkerülni. Ezt a régihez ragaszkodó párt, melly a gülhanei hattiserifet kitörtené az ozman évkönyvekből, Rezsid b. ellen használandja, 's félhetni, hogy megbuktatja. — A fegyverben álló hegyi lakosok számát 15ezer főre teszik. Dec. 27kén Ibrahim minden életmét a hegyi lakók elfoglalták; Damaskust dec. 29kén hagyván el azon nap 2000 kurd lovas szökött el tőle több pattantus csapatral, 's rendetlen gyalogsággal. Jan. 2kán megszállotta Ibrahim Elmeszeriket és 3kán 's 4én is ott mulatott. Azon szándokával, hogy a pusztán vonul vissza, fölkelte hagyania, mert a dsenini szorosutat Besir emír 7000 gyaloggal és 1500 lovasal tartja elfoglalva; a török sereg Saidától a Karmel hegyig huzott örvonalt 's Jeruzalem is hatalmában van. Ibrahim serge 15ezer gyalogra és 1500 lovasra megyen, álgyuja 100 darab lehet; élelmi és táboriszere veszélyben forog a pusztai kóbor beduinek miatt.

Jan. 23kán: A török hajóhadat, miután 18 hónapig állott az alexandriai kikötőben Ali ünnepélyesen átadta Walker hajóvezérnek. Midőn a hajóhad Alexandriához megérkezett, 15ezer hajós legény és 7000 főnyi száraz-földi csapat volt rajta, most pedig abból csak 8000 van; 5ezer meghalt, a többi elszökött. — Ibrahim Gazába megérkezett, hova már gőzös is indult érte. Zeeheria b. parancsot kapott, hogy az egyiptusi sereg utába legkisebb akadályt se gördítsen. Ugy látszik M. Ali engedékenységet okozá, hogy Anglia neki Egyiptus örökös birását biztosította. — Jól értesültek szerint Angliában egész kedvvel esüggnek azon gondolaton, hogy Jeruzalemet, Betlehemet, szóval a szent földet a török birodalomtól független önálló tartományná tegyék. — Palmerston kijelenti, hogy mihelyt kívánni fogják, az angol őrség azonnal elhagyja Acre várát.

Törökhatár, febr. 3. Sztamboli legújabb tudósítások uj aggodalmat jelentenek a keleti kérdés vég elintéztetése iránt. M. Ali szakadatlan készülétei, Ibrahim b. irtózatok kegyetlenkedése igen sok ellenséget támasztott a fővárosban, a seraili armányok megzavarják a dolgok folyamát, 's feltékenység és más szenvedélyek vizátkodásba ejték a divánt; a szultán egyetlen tanácsra talal 's lehet, hogy a régi párt ismét kormányra jutand. — A francia és moszka követeket nyújtott egymásnak az angol tulnyomó befolyás csökkentésire. — A dögvész egész Egyiptusban kiütött, még csak Alexandria és Kairó ment a ragálytól, de itt is félnek, hogy Ibrahim serge magával hozandja, miért az idegenek onnan elutazni készülnek. —

Dunavizállás febr. 23kán: 9' 0" 0" a' zerus felett.